Kendi dönemine olduğu kadar, kendisinden asırlar sonrasına da damga vurmuş büyük düşünür ve alim, sevgili Mukadder Altaylı'nın ifadesiyle "Kozmik Adam" Muhyiddin-i Arabi, Dürrü Meknun adlı eserinde gezegenler hakkında pek çok bilgiler veriyor. Muhyiddin-i Arabi şöyle diyor: “Hak Taala bizlere gönderdiği ve her yönü anlaşılan açık beyanlı kitabında şöyle buyurmaktadır: “Yıldızlar ile yol bulmanız için onları kara ve deniz karanlıklarında yaratan odur. Biz bu ayetleri bilen ve anlayan topluluklar için yazıp açıkladık..”

Muhyiddin-i Arabi eserinde gezegenler hakkındaki şu bilgileri veriyor:

Şems (Güneş): Bu kevkep (gezegen) 4. felek katından çıkarak gök burçlarının her birinde bir ay süreyle oturur. Feleklere de bir sene süre içinde uğrayarak geçer.

Bu kevkebe büyüklük, güç, kahır, uzun olmak veya kimseye boyun eğmemek, Hayret, Ar, gayret ve haya (ar, namus) gibi sıfatlar isnat ve tensip edilir.

Güneş kevkebinin burcu Aslan’ dır. Madeni intisabı ise Altın madenidir. Giyeceklerden ise sarı ipekli olanlardır. Melaikelerden Rukyail’ e, ilahi güzel adlardan (yani Esmaül-Hüsna’ dan) Ya Hay ve Ya Kayyum’ a intisabı vardır. Sayısı ise 174’ tür.

Zühre (Venüs): Bu uydu beyaz renkte olup, 3. felek göğündendir, günü ise Cuma’ dır. Maden yönünden Bakır madenine intisap eder. Burçlar yönünden Öküz ve Terazi burçlarına intisap eder. İlahi adlardan Ya Kafi, Ya Gani adlarına intisabı vardır. Sayılardan 1171, vekil melaikelerden Anyail’ e intisabı vardır.

Bu uydu 3. felek göğünden çıkarak burçlardan her bir burçta 30 gün kalır. Fezada seyreden bu kevkeb bütün felek göklerine (Zodyak burçlarına) 10 ay süre içinde uğrayarak geçer. Her menzil veya durakta 14 gün kalır.

Bu kevkeple bağlantısı olan ve ona tensip edilen sıfatlar şunlardır: Yumuşaklık, insanlar arasında sevgi ve anlaşma, dostluk, iyi ahlak, cömertlik, kalp temizliği, konuşma ve anlaşma, dehşet ve korku, oyun ve eğlence,

davul çalmak ve kadınları hoş tutan ut ve benzeri şeyleri çalmak gibi sıfatlardır.

Bu kevkeb onu seyreden gözleri memnun eder. Peşinden öküz (Boğa) ve Terazi burçlarının kısmetlerini de sürükleyip götürür. Balina (Balık) burcunun kısmeti de bu kevkeple anlaşılmıştır, çünkü Öküz ve Terazi burcu bu kevkebin evi sayıldığı gibi (burç yöneticiliği), Balina (Balık) burcu da onun şerefini taşır (Venüs Balık'ta yücelir).

Utarid (Merkür): Bu kevkeb gök yüzünde gizlice ışıldayan ve kırmızıya çalan rengiyle görülür. Bu kevkebe bakanlar bunu ayni renkte sabit bir yıldız olarak görmezler. Kah parlayan kah sönen bir hali vardır. Bu yıldız rüzgarlı olup 2. gök katında bulunur. Burçlardan İkizler ile Başak burcuna, günlerden ise Çarşamba gününe intisabı vardır.

Bu kevkeb her burçta 28 gün kalır, gök katlarından 6 ayda bir uğrayarak geçer. Nispeti olan sıfatlara gelince: Akıl, sanat, mantık, belagat, hamaratlık, konuşkanlık, hüner, zihni kavrama, bilgi, dostluk, zeka, hesap, kitap, ince nazik sanatlar, yazışmalar, elçilik, çocuk yetiştirmek için öğretmene teslim etmek, sanayiye başlama, aletlerin yapımı, kuyumculuk, ipekli kumaş dokumaları,

çini işleri gibi sıfat ve amellere intisabı vardır.

Ve yine Allah'ın güzel adlarından da Ya Ali, Ya Azim' e intisabı olmakla birlikte, Allah katında koruyucu ve vekil melaikesi de Mikail' dir.

Ay: Dünyamız göğünde bulunan ve beyaz renkte görülen bir kevkeptir. Bu uyduya nispet edilen gün Pazartesi günüdür. Ay ile ilgili burç da Yengeç burcudur. Vekil melaikesi de Allah'ın selamı üzerine olsun Cebrail' dir. İlahi güzel adlardan intisabı olan adlar Ya Rahman, Ya Rahim' dir. Bunun sayısı da 556' dır.

Bu uydu 1. felekten çıkar, her burçta 2 ve 1/3 gün kalır, göğün bütün katlarına 28 veya 29 günde uğrayarak geçer. Çıkış yeri Yengeç ve Öküz' dür (Boğa). (Ay Boğa'da yücelir)

Bu uydu ile ilişkisi olan sıfatlar şunlardır: Acizlik, zayıflık, korkaklık, çekingenlik, yalan haberler, gıybet, fitne fücurluk, duyulması hoş olmayan şeyler, hastalık, yapılacak işlerde süratli ve güçlü hareket etmek.

Zühal (Satürn): 7. gök yıldızı veya uydusudur. Bunun bağlı olduğu gün Cumartesi günüdür. Burcu Oğlak ve Kova burçlarıdır. Allah'ın güzel adlarından Ya Fettah, Ya Rezzak adlarına intisabı vardır. Sayısı 797 rakamıdır. Allah katında melaikesi Kesyafil' dir.

4. felekten çıkar, bazıları da 6. veya 7. felekten çıktığını söylerler. Böylece her burçta 2,5 sene kalır. Bütün feleklere ve gök katlarına 30 sene süre ile uğrayıp geçer.

Bu kevkeple bağlantısı olan sıfatlar şunlardır: Ahmaklık, cehalet, korkaklık, cimrilik, kin, yalan, kalleşlik, gevezelik, geri zekalılık, tembellik, dert, ziyan.

Bu uydu siyah olup, kısmetini Kova burcundan alır. (Satürn Kova burcunu Oğlak'a nazaran daha çok sever. Çünkü Satürn eril bir gezegendir; Kova da eril burçtur)

Müşteri (Jüpiter): Bu uydu beyaz kırmızıya çalan bir

renkte görülür. 6. gök katı kevkebidir. Çıkış burcu Yay burcudur. Günü Perşembedir. Vekil melaikesi İsrafil' dir. İlahi güzel adlardan intisabı olan adlar da Ya Kebir, Ya Müteal' dir.

6. felekten çıkar. Her burçta 12 ay kalır. Bütün feleklere yani gök katlarını 12 senede bir uğrayıp geçer. Mutlu ve güzel bir yıldızdır.

Müşteri kevkebine atfedilen veya tensip edilen sıfatlar şunlardır: İncelik ve yumuşaklık, merhamet, yeterli kamil akıl, bilim, ilim, hikmet, cömertlik, misafirperverlik, haya (edep), tevazu, kalp cömertliği, kalp temizliği, yüz güzelliği, vücut temizliği, alim, hakim ve hükümdarların müdahalesi.

Merih (Mars): 5. gök katının yıldızlarındandır. Kırmızımsı renkte olup başı kesik gibidir. Bu uydunun günü Salıdır. Burçları da Koç ve Akrep'tir. Allah'ın güzel adlarından Ya Malik, Ya Kuddüs adlarını taşır. Bu uydunun Allah katında vekil melaikesi Azrail' dir.

Bu kevkep 5. gök katından çıkar. Her burçta 40 gün kalır.

20 ay içinde bütün gök katlarına uğrayarak geçer. Her durak ve menzilde 12 gün kalır. Padişah ve halifeler kendilerini bununla emniyete alırlar. (Mars korumak, savunmak ile bağdaştırılır)

Bu kevkebe atfedilen sıfatlar şunlardır: Şecaat (yiğitlik, yüreklilik), kabalık, zahmet ve yorgunluk, hiddet, hainlik, alçaklık, başarı, yenmek, güç.

Muhyiddin-i Arabi burçlar ve yönetici gezegenleri hakkında ise şunları söylüyor:

CEDİ (Koç burcu): Merih'in evi, Güneş'in şerefidir.

ÖKÜZ (Boğa burcu): Zühre'nin evi, Ay'ın şerefidir.

CEVZA (ikizler burcu): Utarit'in evi, aynı zamanda

şerefidir. (Merkür'e yücelme vermiş)

SARATAN (Yengeç burcu): Ay’ın evi, Müşteri’nin şerefidir.

ESED (Aslan burcu): Güneş’in evi, Merih’in şerefidir. (Mars'a yücelme vermiş)

SÜNBÜLE (Başak burcu): Utarit’in evi ve şerefidir.

MİZAN (Terazi burcu): Zühre’nin evi, Zühal’in şerefidir.

AKREB (Akrep burcu): Merih’in evi, Zühal’in şerefidir. (Satürn'e yücelme vermiş)

KAVİS (Yay burcu): Müşteri’nin evi, kuyruğun (G. Ay düğümü) şerefidir.

HAMEL (Oğlak burcu): Zühal’in evi, Merih’in şerefidir.

DELU (Kova burcu): Zühal’in evi, Zühre’nin şerefidir. (Venüs'e yücelme vermiş)

HUT (Balık burcu): Müşteri’nin evi, Zühre’nin şerefidir.

Muhyiddin Arabi gezegenlerin en yüceldiği dereceleri de veriyor.

Burçlara göre 7 kevkebin bulunduğu yerler ve birbirine göre basamak ve üstünlükleri:

Güneş’in Koç burcuna göre şeref mevkii 19 derecedir.

Zühre’nin Balina burcuna göre şeref mevkii 27 derecedir.

Utarit’in Kayizme (Başak) burcuna göre şeref mevkii 30 derecedir.

Ay’ın Öküz burcuna göre mevki ve meyli 3 derecedir.

Zühal’in Terazi burcuna göre şerefi 12 derecedir.

Müşteri’nin Yengeç burcuna göre şerefi 15 derecedir.

Merih’in Oğlak’a göre meyil ve şeref mevkii 28 derecedir.

Kuyruğun (G. Ay düğümü) Yay burcuna göre meyil ve şeref mevkii 30 derecedir.

Başın (K. Ay düğümü) Balina burcuna göre şeref ve mevkii 3 derecedir.

Ebu Ma’şer ve Alchabitius’ a göre planetlerin maksimum yüceldiği dereceler:

Güneş 19° Koç

Ay 3° Boğa

Satürn 21° Terazi

Jüpiter 15° Yengeç

Mars 28° Oğlak

Venüs 27° Balık

Merkür 15° Başak

K. Ay düğümü (Caput Draconis) 3° İkizler

G. Ay düğümü (Cauda Draconis) 3° Yay

Muhyiddin-i Arabi, gezegenlerin devirleri hakkında ise şunları söylüyor:

Allah-ü Teala Hazretleri bu alemde olan mülkü, Arş'ı, Kürsi'yi, Levh'i ve Kalem'i, Cennet'i ve Tuba ağacını yarattıktan sonra gökleri de yedi kat yarattı.

Ay'ı, Güneş'i, yıldızları yarattı. Her göğe bir yıldızı padişah koydu ve bunların seyirleri her birinin tabiatlarına göredir.

En yukarı göğün padişahı Zühal (Satürn), altıncı göğün padişahı Müşteri (Jüpiter), beşinci göğün padişahı Merih (Mars), dördüncü göğün padişahı Güneş, üçüncü göğün padişahı Zühre (Venüs), ikinci göğün padişahı Utarit (Merkür), birinci göğün padişahı Ay'dır.

Şimdi bu yıldızların hükmünü bildirelim. Mesela Zühal ki, yedinci göğün padişahıdır. Bin yıl onun hükmü vardır. Adem Aleyhisselam Zühal devrinde geldi. Bin yıl ömür sürdü. Adem'in kadr-u kıymeti ona göre idi. Kuvveti ve şecaati dahi ona göre idi. Zühal burçta iki buçuk yıl durur. Ve o zamanın insanı bin yıl yaşardı. Ve insanın boyu postu ve kuvveti zamanına göredir.

Vaktaki (ne vakit ki) Zühal devrini tamamladı, padişahlık Müşteri'ye geldi. Onun dahi seyrine göre ömür ve kudreti takdir olundu. Nuh Nebi (A.S.) devrinde sekiz yüz yıl ömür sürdü. Onun için ömrüne ve kuvvetine göre olup,

asan üzerine olurlardı. Ömür ve kudret dahi biraz takdir olmuştur.

İlk devir ki Zühal'dir. O devrin evvelinde Adem Nebi yere indi. Ondan Müşteri'ye, ondan Merih'e, ondan Güneş'e, Zühre'ye, Utarit'e ve Ay'a gelince son devirdir. O devirde Muhammed (S.A.V.) Hazretleri geldi. Onun için ahır zaman peygamberi dediler. Bundan sonra ne zaman vardır ne de peygamber vardır. Şimdiki zamanımız Ay devridir. Gayet süratli geçer. Ömrün nihayeti Ay'ın süratine göredir.

Ömürle beraber boy post dahi ona göre olur. Ay burçta iki buçuk gün durur. Ay devrinde doğanların ömrü yüz nihayet en çok yüz yirmidir. Zira ulemanın kavli (sözü) de buna göredir.

Muhyiddin-i Arabi, bölgeleri gezegenlerle bağdaştırıyor:

Çin, Horasan ve Semerkand Müşteri yıldızına,

Hindistan Rahle yıldızına,

Kudüs ve Herakin Merih yıldızına,

Türkistan, Kıbçan, Tataristan ve Musul Güneş'e,

Arabistan ve Rumeli Zühre yıldızına,

Anadolu, Rusya, İngiltere Utarit yıldızına,

Fransa Magrib' e kadar Ay'a mensuptur.

Kaynak

Muhyiddin-i Arabi, Dürrü Meknun (İnci Dizileri), Esma Yayınları

Muhyiddin-i Arabi, Saatlerin Hazinesi, Tercüme: Selahaddin Alpay